

РЕШЕНИЕ

№ 22997

гр. София, 08.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXVI КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 15.05.2026 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Наталия Ангелова

ЧЛЕНОВЕ: Ванина Колева

Мариета Райкова

при участието на секретаря Лилия Благоева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **1978** по описа за **2026** година докладвано от съдия Наталия Ангелова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН). Производството е образувано е по касационна жалба, депозирана от ЕТ „МАКРИЦИЯ – ВАНЯ МАНЧЕВА“, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], р-н „В.“,[жк], ул. „80-та“, № 14, срещу Решение № 4660/23.12.2025 г., постановено по НАХД № 16193/2025 г. по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 116 състав, с което е потвърдено Наказателно постановление (НП) № НП-КД-12/14.07.2025 г., издадено от В. Т. на длъжност изпълнителен директор на Агенция за качеството на социалните услуги (АКСУ), с което на основание чл. 166 от Закона за социалните услуги (ЗСУ), за нарушение на чл. 31, ал. 1 и ал. 2 ЗСУ, наложила на жалбоподателя административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 7000 лева.

В депозираната жалба се твърди, че оспореното съдебно решение е постановено при неправилно приложение на материалния закон и при съществени процесуални нарушения. Касаторът изтъква, че в случая при процедурата на налагане на административно наказание е допуснато нарушение на чл. 42, ал. 1 от Наредбата за качеството на социалните услуги. Оспорва се извода на съда, че кандидатът за доставчик на социална услуга не може да предоставя тази услуга, за която е подал заявление, още преди да е получил лиценз. Твърди се още, че е налице нарушение на чл. 57, ал. 1, т. 5 от ЗАНН. Излагат се доводи за приложение на чл. 28 от ЗАНН. Моли съда за отмяна на оспореното съдебно решение и на потвърденото с него НП, алтернативно се иска редуциране

размера на наказанието до предвидения в закона минимум. Претендират се разноси. В съдебно заседание касаторът - ЕТ „МАКРИЦИЯ – ВАНЯ МАНЧЕВА“ се представлява от адв. К., който поддържа касационната жалба. Представя списък на разноските и писмени бележки. Ответникът - Изпълнителен директор на Агенция за качество на социалните услуги се представлява от юрк. С. Д., която оспорва жалбата по съображения изложени в депозиран по делото отговор на касационна жалба. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, се представлява от прокурор Д., който счита жалбата за неоснователна.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, XXVI касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 АПК, приема следното:

Касационната жалба е процесуално допустима, като подадена срещу съдебно решение, подлежащо на касационен контрол, от надлежна страна, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, при наличие на правен интерес и в срока по чл. 211, ал. 1 от АПК срещу съдебно решение, подлежащо на касационен контрол.

С Решение № 4660/23.12.2025 г. районният съд е потвърдил Наказателно постановление (НП) № НП-КД-12/14.07.2025 г., издадено от В. Т. на длъжност изпълнителен директор на Агенция за качеството на социалните услуги, с което на основание чл. 166 от ЗСУ, за нарушение на чл. 31, ал. 1 и ал. 2 ЗСУ, наложила на жалбоподателя административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 7000 лева.

За да постанови този резултат, СРС е приел за установена следната фактическа обстановка:

ЕТ „МАКРИЦИЯ – ВАНЯ МАНЧЕВА“ с представител В. М. е регистриран едноличен търговец (по см. на чл. 53 ТЗ) с ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], р-н „В.“, [жк], ул. „80-та“, № 14. Едноличният търговец бил подал заявление с вх. № АУ-3129-44/22.04.2025 г. за издаване на лиценз за предоставяне на социална услуга „Резидентна грижа“, с посочена целева група „Възрастни хора в нетрудоспособна възраст“, като адрес на предоставяне на социалната услуга бил посочен [населено място], р-н „М.“, [жк], [улица]. На 04.06.2025 г. Н. К. на длъжност главен секретар на АКСУ, бил оправомощен да замества изп. директор на АКСУ, със заповед № РД-03-5/04.06.2025 г.

На 10.06.2025 г. Н. К. издал Заповед № РД-18-438/10.06.2025 година. На основание Заповед № РД-18-438/10.06.2025 г., служителите на АКСУ – свид. Ц. П., А. Т. и Л. С., извършили на 12.06.2025 г. извънредна комплексна проверка в обект - Частен дом за възрастни хора стопанисван от жалбоподателя, находящ се в [населено място], р-н „М.“, [жк], [улица]. Целта на проверката била да установи наличието на обстоятелства, посочени от жалбоподателя в горесцитираното заявление за издаване на лиценз за предоставяне на соц. услуга. В хода на проверката, служителите на АКСУ констатирали, че в обекта били настанени 20 потребители, които използвали социална услуга, предоставяна от ЕТ „МАКРИЦИЯ – ВАНЯ МАНЧЕВА“ без издаден лиценз от изпълнителния директор на АКСУ. В хода на проверката били представени 20 броя договори за предоставяне на социална услуга на обитателите на „Частен дом за възрастни хора“, със съответните приложения към тях (медицински документи, индивидуална оценка на потребностите и др.). Във връзка с установеното в хода на проверката, свид. П. съставила, в присъствието на представителя на жалбоподателя – В. М., акт за установяване на административно нарушение № АКД-20/12.06.2025 година. В АУАН, актосъставителя – свид. П. преценила, че предоставянето на социална услуга по реда на чл. 15, ал. 8 ЗСУ за целева група „Възрастни хора в нетрудоспособна възраст“ съгл. чл. 14, ал. 2, т. 6 ЗСУ, без издаден лиценз от изпълнителния директор на АКСУ, представлява нарушение на чл. 31, ал. 1 и ал. 2 ЗСУ. В. М. не

направила възражения при съставянето на АУАН, който бил предявен и бил връчен срещу подпис. В срока по чл. 44, ал. 1 ЗАНН, постъпили писмени възражения от жалбоподателя. М. възразила, като изложила доводи, по-късно повторени и в жалбата, като помолила административнонаказателното производство да бъде прекратено на основание чл. 54, ал. 1 ЗАНН. Въз основа на така съставения АУАН, при идентично посочване на фактичката обстановка на 14.07.2025 г., В. Т., на длъжност изпълнителен директор на АКСУ, издала процесното НП № НП-КД-12/14.07.2025 г., с което на основание чл. 166 от Закона за социалните услуги (ЗСУ), за нарушение на чл. 31, ал. 1 и ал. 2 ЗСУ, наложила на ЕТ „МАКРИЦИЯ – ВАНЯ МАНЧЕВА“, ЕИК[ЕИК] административно наказание „имуществена санкция“, в размер на 7000 лева. Наказателното постановление било връчено на 16.10.2025 г. на адв. Т. – пълномощник на В. М..

При така установената фактическа обстановка, СРС е приел по приложението на процесуалния закон, че АУАН и НП са издадени от компетентни органи, в предвидената от закона писмена форма и съдържание, съответно по чл. 42 и чл. 57 ЗАНН, както и при спазване на процесуалните правила, редовност на процедурата по връчване на АУАН и НП. Прието е за безспорно установено нарушението на чл. 31, ал. 1 и ал. 2 ЗСУ – едноличният търговец е предоставял социални услуги без лиценз, поради което правилно му е ангажирана отговорност по чл. 166 ЗСУ. Изложени са мотиви за неприложимост на чл. 28 от ЗАНН.

Пред настоящата инстанция не са ангажирани нови писмени доказателства по смисъла на чл. 219, ал. 1 от АПК.

Правна преценка на касационната инстанция:

Съдът намира подадената жалба за неоснователна, а решението на СРС за валидно и допустимо, постановено при правилно приложение на закона, поради следните съображения.

При извършената служебно проверка на основание чл. 218, ал. 2 от АПК и въз основа на фактите, установени от първоинстанционния съд, настоящият състав, намира обжалваното съдебно решение за валидно и допустимо, като постановено по подадена в срок жалба срещу оспореното наказателно постановление, не са изтекли, както сроковете по чл. 34 ЗАНН, така и абсолютната погасителна давност за административнонаказателно преследване.

Правилен е изводът на СРС за съставомерност на вмененото нарушение. По силата на чл. 30 от ЗСУ частни доставчици на социални услуги могат да са български физически лица, регистрирани по Търговския закон, и юридически лица, както и физически лица, извършващи търговска дейност, и юридически лица, регистрирани по законодателството на друга държава – членка на Европейския съюз, или на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство. Тези лица могат да предоставят социални услуги на територията на Република България, но само за услугите, за които имат Лиценз и то след като такъв им бъде издаден от Изпълнителния директор на АКСУ (арг. от чл. 31, ал. 1 и ал. 2 ЗСУ). В случая по делото е безспорно доказано, че към датата на проверката 12.06.2025 г. в стопанисвания от касатора обект са били настанени 20 потребители, които използвали социална услуга, предоставяна от касатора без издаден лиценз от изпълнителния директор на АКСУ.

Не се констатира нарушение на чл. 57, ал. 1, т. 5 ЗАНН, което да обуславя незаконосъобразност на наказателното постановление и неговата отмяна на това процесуално основание, без да е необходимо разглеждането на въпросите по същество относно извършването на нарушението и неговото авторство. Вмененото нарушение е описано ясно, точно и недвусмислено, като са посочени всички съществени фактически обстоятелства, при които е осъществено. По този начин е гарантирано правото на защита на санкционираното лице, което е било в състояние да разбере за какво нарушение е ангажирана административнонаказателната му отговорност и да организира

защитата си.

Неоснователно е възражението в жалбата, че административнонаказващият орган е следвало, наред с посочването на сключените договори с потребителите на дома за възрастни хора, да установява начина на полагане на грижи за тях или степента на удовлетвореност от предоставяните услуги. Тези обстоятелства са ирелевантни към предмета на доказване по делото, доколкото вмененото нарушение се състои в предоставяне на социална услуга без изискуемия по закон лиценз, а не в качеството на предоставените грижи или удовлетвореността на потребителите от тях. Следователно установяването на подобни факти не е необходимо за доказване на съставомерността на нарушението.

Неоснователни са възраженията в жалбата, че след извършване на процесната проверка не били дадени методически указания съгласно чл. 42, ал. 2 от Наредбата, като настоящата касационна инстанция изцяло споделя изложените мотиви на районния съд в тази посока. Методическите указания съгласно чл. 42, ал. 2 от Наредбата биха могли да бъдат дадени спрямо лицензирани доставчици на социални услуги, каквото качество касаторът не е притежавал към датата на проверката.

Неоснователна се явява защитната теза, застъпена от касатора, че кандидатът за доставчик на социална услуга може да предоставя тази услуга, за която е подал заявление, още преди да е получил лиценз. Процедурата по издаване на лиценз за предоставяне на социална услуга е уредена в Раздел IV, Глава Десета, наименована „РЕД И УСЛОВИЯ ЗА ИЗДАВАНЕ НА ЛИЦЕНЗ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ“ в Закона за социалните услуги. Разпоредбата на чл. 149 ЗСУ посочва какво следва да бъде посочено от заявителя, като АКСУ има правомощията да проверява дали лица извършват дейност без лиценз, когато такъв се изисква. Извършването на социални услуги представлява дейност, подчинена на специален разрешителен режим, при който законодателят е поставил като задължителна предпоставка наличието на издаден лиценз от компетентния орган. Лицензът не удостоверява вече възникнало право за извършване на дейността, а представлява индивидуален административен акт, който поражда това право след извършване на предварителна проверка за съответствие с нормативно установените изисквания. До издаването на лиценза съответното лице или организация не разполага с правно основание да предоставя социални услуги, тъй като компетентният орган все още не е установил наличието на всички законови предпоставки за законосъобразно осъществяване на дейността. Допускането на предоставяне на социални услуги преди издаването на лиценз би обезсмислило предвидения от закона предварителен контрол и би противоречало на целта на лицензионния режим.

По възражението на касатора, че процесното нарушение следва да бъде квалифицирано като маловажен случай по смисъла на чл. 28 ЗАНН, настоящият съд намира същото за неоснователно. Съгласно § 1, т. 4 от ДР на ЗАНН „маловажен случай“ е налице, когато извършеното нарушение, с оглед липсата или незначителността на вредните последици или наличието на други смекчаващи обстоятелства, разкрива по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с обикновените случаи на нарушения от съответния вид.

Настоящата касационна инстанция изцяло споделя мотивите на районния съд досежно размера на наложеното наказание, поради което на осн. чл. 221, ал. 2, изр. второ от АПК препраща към тях и не следва да бъдат повтаряни.

В конкретния случай не са налице предпоставките за приложение на посочената разпоредба. С процесното нарушение се засягат обществени отношения, свързани с предоставянето на социални услуги и гарантирането на законосъобразното им осъществяване при спазване на установения лицензионен режим. Законодателят е предвидил задължително лицензиране именно

с оглед защитата на живота, здравето, достойнството и правата на потребителите на социални услуги, които често принадлежат към особено уязвими обществени групи. От събраните по делото доказателства се установява, че към момента на проверката социални услуги са предоставяни на 20 лица, без за това да е бил издаден изискуемият по закон лиценз. Броят на потребителите и характерът на засегнатите обществени отношения изключват възможността нарушението да бъде определено като такова с по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с обикновените случаи от същия вид. Не се установяват и изключителни или многобройни смекчаващи обстоятелства, които да обосновават приложението на чл. 28 ЗАНН. Поради това съдът приема, че процесното нарушение не представлява маловажен случай и правилно административнонаказващият орган не е приложил разпоредбата на чл. 28 ЗАНН.

Предвид изложеното, съдебното решение на СРС, като обосновано и правилно, следва да бъде оставено в сила. Не се установиха сочените в жалбата касационни основания -неправилно приложение на закона по чл. 348, ал. 1, т.1 вр. ал. 2 НПК, нито такива, за които касационната инстанция следи служебно, съгласно чл. 218, ал. 2 АПК.

При този изход на спора и на основание чл. 63д, ал. 3 ЗАНН следва в полза на Агенция за качеството на социалните услуги да се присъдят разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 130 лева, съответстващо на чл. 37 от Закона за правната помощ, вр. чл. 27е от Наредбата за заплащането на правната помощ. Предвид влизането на Република България в еврозоната от 01.01.2026 г., сумата, изчислена по курса на БНБ за едно евро - 1.95583 лева, или 66.47 евро.

Водим от горното, Административен съд София-град, XXVI касационен състав,

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 4660 от 23.12.2025 г., постановено по НАХД № 16193/2025 г. по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 116 състав.

ОСЪЖДА ЕТ „МАКРИЦИЯ – ВАНЯ МАНЧЕВА“ с ЕИК[ЕИК] да заплати на Агенция за качеството на социалните услуги съдебни разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 66.47 евро /шестдесет и шест евро и четиридесет и седем евроцента/.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.